

[Udenrigsministeren]

virkeligheden er enige. Vi er enige i ønsket om at skabe grundlag for aftaler om atomprøvestop. Vi er enige i vores vurderinger af de prøvesprængninger, der foregår.

Derfor er det sørgeligt, at man netop i denne sag får en fornemmelse af, at det er ønsket om at være uenig med regeringen, der har spillet den afgørende rolle for socialdemokratiet.

Det er helt urimeligt, at vi ikke i dag i fællesskab kan vedtage en dagsorden, som fastslår, hvad vi er enige om i denne sag. Der skulle såmænd så lidt til, for at vi kunne blive enige. Man kunne f.eks. anvende et lidt mere diplomatisk udtryk end det meget bastante udtryk »fordømmer«. Det er i international sammenhæng et usædvanlig stærkt udtryk, som vi passende kan reservere til andre anvendelser. Kunne vi dog ikke skrive »tager afstand«, og kunne vi ikke også være mere seriøse i spørgsmålet om, hvor der skal sættes ind for at fremme forhandlingerne om fremtidige prøvesprængninger?

Det er, som jeg har været inde på, ikke rimeligt udelukkende at koncentrere sig om arbejdet med at lave en ny konference efter reglerne i 1963-traktaten. Og det er helt urimeligt at komme med et dagsordensforslag som det, hr. Lasse Budtz er kommet med, som end ikke nævner nedrustningskonferencen i Genève. Det er dér, vi har gjort vores indsats. Det er dér, Danmark i fuld enighed i dette folketing har lagt resolutionsforslag frem sammen med andre i FN. Ja men hvorfor finder man så ikke anledning til dog bare at nævne nedrustningskonferencen i Genève i stedet for dette forslag om at gribe til den gamle 1963-traktat?

Det er et forslag, der er stærkt støttet af fredsbevægelserne og af den yderste venstrefløj. Hvorfor, spørger man sig selv. Ja, formentlig i høj grad, fordi de her vil kunne få etableret et nyt forum for ensidige propagandaangreb imod USA. Det har desværre åbenbart været vigtigere for den socialdemokratiske ordfører at takkes denne yderste venstrefløj, end det har været at nå frem til noget, regeringen kunne være enig i.

Regeringspartierne kan altså ikke stemme for dagsordensforslaget fra hr. Lasse Budtz, og det beklager jeg meget, for det rummer en række elementer, som vi er fuldt og helt enige i, som det da også er fremgået af mine indledende bemærkninger.

Om dagsordenens opfordring til regeringen til at arbejde for indkaldelsen af en konference efter reglerne i 1963-traktaten vil jeg sige, at hvis dagsordensforslaget som forventet bliver vedtaget, vil vi nøje overveje den opfordring, men spørgsmålet er, om vi ikke fremmer sagen mere ved i stedet at arbejde videre for resultater dér, hvor der er mulighed for at opnå den ønskede aftale om prøvestop, nemlig nedrustningskonferencen i Genève. Det er dér, indsatsen kan give resultater. Vi tjener ikke sagen ved at foreslå nye propagandavalpladser.

Vi vil også, som det er fremgået af, hvad jeg har sagt, hvis vi kommer med den slags forslag, isolere os fra de øvrige nordiske lande og fra en række andre lande, vi hidtil har arbejdet godt sammen med om disse spørgsmål i FN og andre steder. Det vil regeringen ikke finde er i rimelig overensstemmelse med det meget brede ønske, debatten i dag har vist at der er her i folketinget om, at vi gør en alvorlig indsats imod fremtidige prøvesprængninger.

Hvad angår dagsordenen i øvrigt, skal jeg minde om, at regeringen allerede gennem adskillige udtalelser, senest min indledning her i dag, har taget klar afstand fra fremtidige prøvesprængninger. En vedtagelse af hr. Lasse Budtz' dagsorden vil således alt i alt ikke ændre tingenes tilstand eller fremkalde nye initiativer.

Jeg skal bare slutte med endnu en gang at ærgre mig over, at her, hvor der dog var en mulighed for, at vi i fællesskab kunne være kommet med en markant tilkendegivelse, er denne mulighed blevet forspildt, fordi det indrepolitiske spil på den politiske venstrefløj endnu en gang har vist sig at være vigtigere end selve sagen. Det beklager jeg dybt.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Jeg synes, at udenrigsministeren er helt ude i tovene, når han omtaler brevet fra den amerikanske præsident til Kongressen som et tilfældigt brev i et obskurt organ.

Jeg synes, det er besynderligt, at udenrigsministeren påstår, at vi, der ønsker denne debat, og som ønsker en klar dansk stillingtagen, er antiamerikanere, når vi dokumenterer i debattens forløb, at vi mener det samme som den amerikanske kongres' flertal.